

ISSN 2224-5294

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Л А Р Ы

ИЗВЕСТИЯ

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ҚОҒАМДЫҚ ЖӘНЕ ГУМАНИТАРЛЫҚ
ҒЫЛЫМДАР СЕРИЯСЫ

◆
СЕРИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ
И ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

◆
SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

1 (299)

ҚАҢТАР – АҚПАН 2015 ж.
ЯНВАРЬ – ФЕВРАЛЬ 2015 г.
JANUARY – FEBRUARY 2015

1962 ЖЫЛДЫН ҚАҢТАР АЙЫНАН ШЫГА БАСТАҒАН
ИЗДАЕТСЯ С ЯНВАРЯ 1962 ГОДА
PUBLISHED SINCE JANUARY 1962

ЖЫЛЫНА 6 РЕТ ШЫГАДЫ
ВЫХОДИТ 6 РАЗ В ГОД
PUBLISHED 6 TIMES A YEAR

АЛМАТЫ, ҚР ҰҒА
АЛМАТЫ, НАН РК
ALMATY, NAS RK

Б а с р е д а к т о р

ҚР ҰҒА академигі
Пралиев С. Ж.

Р е д а к ц и я алқасы:

эк. ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Баймұратов У.Б.**; тарих ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Байпақов К.М.**; филос. ф.докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Есім Г.Е.**; фил. ф. докторы,, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қирабаев С.С.**; эк. ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қошанов А.К.**; эк.ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нәрибаев К.Н.** (бас редактордың орынбасары); филос. ф.докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нысанбаев А.Н.**; заң ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сабиқенов С.Н.**; заң ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сулейменов М.К.**; эк. ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сатубалдин С.С.**; тарих ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Әбжанов Х.М.**; тарих ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Әбусеитова М.Х.**; тарих ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Байтанаев Б.А.**; тарих ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Жақып Б.А.**; фил. ф. докторы, проф., чл.-корр. НАН РК **Қалижанов У.К.**; тарих ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Қамзабекұлы Д.**; тарих ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Қожамжарова Д.П.**; тарих ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Құрманбайұлы Ш.**; тарих ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Таймағанбетов Ж.К.**; социол. ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Шәукенова З.К.**; фил. ф. докторы, проф., ҚР ҰҒА құрметті мүшесі **Дербісөлі А.**

Р е д а к ц и я к е н е с і:

Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Белостечник Г.** (Молдова); Әзіrbайжан ҰҒА академигі **Велиханлы Н.** (Азербайджан); Тәжікстан ҰҒА академигі **Назаров Т.Н.** (Тәжікстан); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Рошка А.** (Молдова); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Руснак Г.** (Молдова); Әзіrbайжан ҰҒА корр. мүшесі **Мурадов Ш.** (Әзіrbайжан); Әзіrbайжан ҰҒА корр. мүшесі **Сафарова З.** (Әзіrbайжан); э. ф. д., проф. **Василенко В.Н.** (Украина); заң ф. докт., проф. **Устименко В.А.** (Украина)

Г л а в н ы й р е д а к т о р

академик НАН РК
С. Ж. Пралиев

Р е д а к ц и о н на я кол л е г и я:

докт. экон. н., проф., академик НАН РК **У.Б. Баймуратов**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **К.М. Байпаков**; докт. филос. н., проф., академик НАН РК **Г.Е. Есим**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **С.С. Кирабаев**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **А.К. Кошанов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **К.Н. Нарибаев** (заместитель главного редактора); докт. филос. н., проф., академик НАН РК **А.Н. Нысанбаев**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **С.Н. Сабиженов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **С.С. Сатубалдин**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **М.К. Сулейменов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Х.М. Абжанов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **М.Х. Абусеитова**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Б.А. Байтанаев**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Б.А. Жакып**; докт. филол. н., проф., чл.-корр. НАН РК **У.К. Калижанов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Д. Камзабекулы**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Д.П. Кожамжарова**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **М.К. Койгельдиев**; докт. филол. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ш. Курманбайулы**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ж.К. Таймаганбетов**; докт. социол. н., проф., чл.-корр. НАН РК **З.К. Шаукенова**; д. филол. н., проф., Почетный член НАН РК **А. Дербисали**

Р е д а к ц и о н н ы й с о в е т

академик НАН Республики Молдова **Г. Белостечник** (Молдова); академик НАН Азербайджанской Республики **Н. Велиханлы** (Азербайджан); академик НАН Республики Таджикистан **Т.Н. Назаров** (Таджикистан); академик НАН Республики Молдова **А. Рошка** (Молдова); академик НАН Республики Молдова **Г. Руснак** (Молдова); чл.-корр. НАН Азербайджанской Республики **Ш. Мурадов** (Азербайджан), член-корр. НАН Азербайджанской Республики **З.Сафарова** (Азербайджан); д. э. н., проф. **В.Н. Василенко** (Украина); д.ю.н., проф. **В.А. Устименко** (Украина)

Известия Национальной академии наук Республики Казахстан. Серия общественных и гуманитарных наук. ISSN 2224-5294

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов Министерства культуры и информации Республики Казахстан № 10894-Ж, выданное 30.04.2010 г.

Периодичность 6 раз в год

Тираж: 2000 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, 220, тел. 272-13-19, 272-13-18,
www:nauka-nanrk.kz / social-human.kz

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2015 г.

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75

Editor in chief

S.Zh. Praliyev,
academician of NAS RK

Editorial board:

U.B. Baymuratov, dr. econ. sc., prof., academician of NAS RK; **K.M. Baipakov**, dr. hist. sc., prof., academician of NAS RK; **G.Ye. Esim**, dr. philos. sc., prof., academician of NAS RK; **S.S. Kirabayev**, dr. phil. sc., prof., academician of NAS RK; **A.K. Koshanov**, dr. econ. sc., prof., academician of NAS RK; **K.N. Naribayev**, dr. econ. sc., prof., academician of NAS RK (deputy editor-in-chief); **A.N. Nysanbayev**, dr. philos. sc., prof., academician of NAS RK; **S.N. Sabikenov**, dr. jur. sc., prof., academician of NAS RK; **M.K. Suleimenov**, dr. jur. sc., prof., academician of NAS RK; **S.S. Satubaldin**, dr. econ. sc., prof., academician of NAS RK; **Kh.M. Abzhanov**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **M.Kh. Abusseinov**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **B.A. Baitanayev**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **B.A. Zhakyp**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **U.K. Kalizhanov**, dr. phil. sc., prof., corr. member of NAS RK; **D. Kamzabekuly**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **D.P. Kozhamzharova**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **M.K. Koigeldiev**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **Sh. Kurmanbaiuly**, dr. phil. sc., prof., corr. member of NAS RK; **Zh.K. Taymaganbetov**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **Z.K. Shaukenova**, dr. soc. sc., prof., corr. member of NAS RK; **A. Derbisali**, dr. phil. sc., prof., honorary member of NAS RK

Editorial staff:

G. Belostechnik, NAS Moldova academician (Moldova); **N. Velichanly**, NAS Azerbaijan academician (Azerbaijan); **T.N. Nazarov**, NAS Tajikistan academician (Tajikistan); **A. Roshka**, NAS Moldova academician (Moldova); **G. Rusnak**, NAS Moldova academician (Moldova); **Sh. Muradov**, NAS Azerbaijan corr.member (Azerbaijan); **Z. Safarova**, NAS Azerbaijan corr.member (Azerbaijan); **V.N. Vasilenko**, dr. econ. sc., prof. (Ukraine); **V.A. Ustimenko**, dr. jurid. sc., prof. (Ukraine)

News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Humanities.
ISSN 2224-5294

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of information and archives of the Ministry of culture and information of the Republic of Kazakhstan N 10894-Ж, issued 30.04.2010

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 2000 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 219, 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,
www:nauka-nanrk.kz / social-human.kz

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2015

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

N E W S

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

ISSN 2224-5294

Volume 1, Number 299 (2015), 260 – 262

UDC 378.022(75)

**RELEVANCE OF USING PROJECT METHODS
AT THE ENGLISH LESSONS**

Elmira Nakhypbekova

A. Yassawi International Kazakh-Turkish university, Turkestan, Kazakhstan
E-mail: elmira.nakhypbekova@mail.ru

Key words: project technologies, standard methods of teaching, graduation problems, language knowledge.

Abstract. In this article the relevance of use of project technology at English lessons is considered. The method of project teaching is one of standard methods of training. Using this method allows students to develop such qualities as independence and responsibility. They also form the social and democratic models of behavior. The method of project technologies is widely used around the world, mainly, because it allows to unite all knowledge of students from different areas to solve one problem, and it also gives the chance to realize this knowledge in practice, creating new concepts and ideas.

Project method of teaching is one of the standard teaching methods. With this method students can develop independence and responsibility. They can also practice social and democratic modes of behavior [1].

The method of projects is widely used all over the world mainly because it allows to combine all the students' knowledge from different fields to solve one problem, and it also gives the opportunity to put these knowledge into practice, producing new ideas at the same time.

Any project is based upon some problems. To solve it, students need not only to bare knowledge of the language, but a large amount of different subject knowledge, necessary for solving this problem.

Besides, students should possess certain intellectual, creative and communicative skills. The first ones include work with information, with a text, digesting of information, generalizing, making conclusions, and work with various references. To form the majority of skills listed above is an objective of teaching speaking. As for the creative skills, the psychologists mention the following ones: producing ideas (this skill demands deep knowledge in different fields), ability to find a lot of variants of solving a problem, ability to foresee the sequences of their decisions. And finally, the communicative skills are: ability to hold a discussion, to listen to and to hear the partner, to stand for the own viewpoint (supported by proper arguments), to meet half-way, to express oneself precisely [2].

Generally speaking, a project will take some kinds of materials. If the project is geared to information gathering, some books or people must be available for that resource. If the project is one of service, it may require paint, wood, or perhaps instruments, or transportation to the senior citizens home. Most of the time it is possible to procure these materials and the teacher should not consider this a major drawback.

Sometimes the project becomes an end in itself, and we forget that it is primarily a teaching technique. As a technique, it must be closely related to the unit of study in which the class is engaged. The project should be determined by the objectives of the class rather than having the unit of study governed by what available projects are at hand [3].

As with other good methods which stress student involvement, the project takes time. Sometimes students' tire of the project experience before it is finished, and the loss of interest bogs it down in the final lap. Because of this problem, teachers should be careful to select projects of length adapted to the ages and interests of a given class.

The main clues of the project method :

- As students get proper freedom to execute the project in accordance with their interest and abilities, because of which they get their psychological needs satisfied to considerable extent;
- This method is not only subject centered but due importance is being provided to the students also. Students are permitted to choose projects on their own, as a result of which they make use of their abilities to maximum possible extent;
- Through this method, students are provided with various opportunities by which they can satisfy their interests and desires;
- Habit of critical thinking gets developed among the students through this method. Not only get this, an urge to make use of scientific methods to solve various problems also developed among the students through this method;
- With this method, students get the chances in which they can develop coordination among their body and mind. Through this method, teacher can lead a well balanced development of the students;
- Through this method, science teaching can be done with considerable success, as science is a practical subject and this method is also scientific and practical in nature. The selected project correlates with the real problems of life which students confront in their everyday life. Thus, they find it quite interesting to sort out such problems. Not only this, through the information gained, they become able to solve out their own life problems independently and effectively;
- This method helps in promoting social interaction and co-operation among the students, as they have to work in a group and have to interact with various persons for gathering information. As the student works with full agreement of the social needs, he gets molded in accordance with the social needs of the society in which he lives or exists. Thus, through this method, sense of social cooperation and responsibility get developed among the students, by which they can become responsible citizens in the future;
- As students gain knowledge directly through their own efforts, thus, they acquire permanent kind of information, which is retained by them since a long period of time;
- Mostly the projects are undertaken in classroom as classroom assignments, because of which load of home work from the students get reduced to considerable extent [4].

The main requirements when using the method of projects at the lesson of Home reading: Type of Language Presentation (Example – role play, play, discussion).

You must include: (these may be used to review your presentation)

- Notes or instructions on how to use your language
- Dictionary of words, terms if possible
- Transcript of the presentation
- If filmed a link or copy of the film

In Home reading classes the students can make a project according to these criteria: Novel –

Setting: Place, plus all things that we sense in that place

Time –past, present, future, period of history, season

Place – a room, a city, a country, forest, ocean, another planet

Environment – writer's use of words and phrases that appeal to our senses –joy, despair, poverty, scary etc.

Protagonist: Who is the main character of the story?

Antagonist: Who is the person or thing working against the main character in the story?

Conflict: Who has an internal conflict in the story and what is it?

What, if at all, is the external conflict in the story and what is it?

Complications: What is the major complication or problem of the story?

Climax: What is the climax or turning point in the story?

From my point of view the basic format of project method is following: background, intervention, assumptions, implementation, monitoring and evaluation, conclusions and proposals.

Taking into consideration this information, we may single out the following stages of elaborating and carrying out the projects:

- to present situations, allowing revealing one or more problems according to the topic of the discussion;

- to propose hypotheses, variants of solving the taken problem ("brainstorm", discussion);
- work in little groups: every group takes a hypothesis and discusses the ways of checking it; after this all the ideas are summed up;
- the same groups look for the facts, arguments to prove or disprove their hypothesis;
- every group defends their project (their hypothesis of solving the problem); the rest of the audience plays the roles of opponents;
- new problems are arisen.

This method is very effective at the stages of generalization, consolidation and revising of the material, it's especially relevant when realizing the knowledge in practice.

REFERENCES

- [1] Fred Boot, Diane. Project English, 2001.
- [2] Larsen-Freeman, Diane. Techniques and Principles in Language Teaching. -Oxford: Oxford University Press, 1986.
- [3] Ur. Penny. A Course in Language Teaching. New York: Cambridge University Press, 2003.
- [4] Linda B. Nilson. Teaching at its best. A research-based resource for college instructors. Third edition. USA: Wiley imprint, 2010.

АКТУАЛЬНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПРОЕКТНЫХ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ НА УРОКАХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА

Э. И. Нахыпбекова

Международный казахско-турецкий университет им. Х. А. Ясави, Туркестан, Казахстан

Ключевые слова: проектные технологии, стандартные методы преподавания, проблемы образования, языкоизнание.

Аннотация. В статье рассматривается актуальность использования проектной технологии на уроках английского языка. Метод проектного преподавания является одним из стандартных методов обучения. Использование этого метода позволяет студентам развивать такие качества, как самостоятельность и ответственность. Они также формируют социальные и демократические режимы поведения. Метод проектных технологий широко используется во всем мире, главным образом, потому что он позволяет объединить все знания студентов из разных областей, чтобы решить одну проблему, и это также дает возможность воплотить в жизнь эти знания на практике, создавая новые концепции и идеи.

АҒЫЛШЫН ТІЛІ ПӘНИН ӨТУ БАРЫСЫНДАҒЫ ЖОБАЛАП ОҚЫТУ ӘДІСІН ҚОЛДАНУДЫҢ ӨЗЕКТІЛІГІ

Э. И. Нахыпбекова

Қ. А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-турік университеті, Түркістан, Қазақстан

Тірек сөздер: жобалық технологиялар, оқытудың қалыпты әдістері, білім беру мәселелері, тілдерді білу

Аннотация. Мақалада ағылшын тілі пәнінде жобалап оқыту технологиясының өзектілігі қарастырылған. Жобалап оқыту әдісі қалыпты әдістердің бірі болып табылады. Бұл әдісті қолдану білімгерлердің дербес, өз бетінше әрекет ететін және жауапкершілік сынды қасиеттердің қалыптасуына септігін тигізеді. Сонымен қатар, ол әдісті қолдану мінез-құлқының демократиялық және әлеуметтік деңгейін дамытады. Жобалап оқыту технологиясы күллі әлемде кеңінен қолданады, себебі, ол студенттердің түрлі салалардағы барлық білімдерін біріктіріп, бір мәселені шешуге бағытталады. Бұл технология, сонымен қатар, сол білімдерін өз өмірлік тәжірибесінде жаңа тұжырымдамалар мен ойлар түзе отырып, қолдануға мүмкіндік тұгызады.

Поступила 27.01.2015г.

МАЗМУНЫ

ТАРИХТЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Әбсаттар қажы Дербісөлі. Марокко мен Испаниядағы жәдігерліктеріміз.....	5
Камалов А.К. Советтік Азияға миссия: АҚШ-тың вице-президенті Генри Уоллестін Сіберде, Өзбекістанда және Қазақстанда (1944 ж.).....	17
Кәрімова Р.О. Шығыс Түркістанда маталарды өндіру: дәстүр сабактастығы.....	22
Сүгірәлинов М.М. Ауғаныстан Хазарейлері.....	28

ШЫҒЫС ДЕРЕКТАНУ

Сагындықова Н.Ж. Ахмед Йұғнеки (Югнеки).....	38
Тохтабаева Ш.Ж. Қөне заманның шығармашылық демі.....	47
Батырхан Б.Ш., Тоқтарбекова Л.Н. Фирдаусидің «шаннама» дастанындағы даналық ойлар.....	56
Ошан Ж. Қөне тарихи жәдігерден қалған жалғыз парап.....	60
Қамбарбекова Ф.Ә. «Иншай Тахир Вахид» – Қазақстан және Орталық Азия тарихын зерттеудегі дереккөз ретінде.....	67
Молотова Э.М. Бурхан Киличе ад-дин туралы тарихи шығармалардан ақпарат.....	76
Каримова З.К. XVIII ғасырдағы қазақ-жонғар байланыстары Молла Абд әл-Әлімдің «Ислам-наме» дереккөзінде.....	79

ТІЛ БІЛІМІ ЖӘНЕ ӨДЕБІЕТТАНУ

Молотова Г.М. Ұйғыр фольклорына ұнді-араб-иран-түрік қарым-қатынасы.....	85
Юсупов Р. ХХ ғасырдың басындағы Шығыс Түркістандың әдеби жағдайы.....	90
Дюсенов Б.Д. ««Китаб ад-Дурра...» сөздігіндегі адамға қатысты сөздердің этнолингвистикалық сипаты».....	94
Масимова Х.В. Жазба ескерткіштердегі етістіктің Рай және Ети, Жак-сан категориялары.....	99
Баратова Ш.Б. Қазіргі қазақ және ұйғыр поэзиясында кара өлең үйқасы және шалыс үйқастың даму ерекшеліктері.....	106

ҚАЗІРГІ ШЫҒЫСТАНУ ОЙЫ

Джалилов З.Г. Хариджизм: радикалды исламның генезистік тарих дамуында.....	111
Мансурова А.С. Діни толеранттылық және діни диалог ара шарттар глобалдық нақтылықта.....	117
Байдаров Е.Ү. Қазақстан қоғамының этноәлеуметтік және этноконфессионалды тұрғысындағы өзбек этникалық тобының орны.....	123
Дүйсен F.M. Орталық Азия және Үндістанның туризм мен рекреация саласындағы ынтымақтастығының болашағы: жағдайлары және ресурстары.....	135
Шаймарданова Н.Ж. Келіспеушілік пен қарама-қайшылық контекстіндегі жапон-корей қарым-қатынастарының тарихы.....	142
Руденко Е.И. Жаһандық оңтүстік азиялық шетжүрт: қалыптастыруы, сыныптамасы, маңыздылығы.....	147
Хаджиева Г.У. Дамушы мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық жаңаурын зерттеудің теориялық аспектілері.....	155
Мадалиева Ж.К. Миология мәдениеттің тарихи серпінділікінде.....	162

ЖАС ҒАЛЫМДАРДЫҢ ЗЕРТТЕУЛЕРИ

Муратбекова А.М. Қытай–Үндістан қарым-қатынастарындағы территориялық шиеленістер.....	169
Қоңырбай Ә.Р. Жаңа Жібек Жолының қалыптастасуы: экономикалық потенциал мен Қазақстан үшін перспективалар.....	176
Бәттөнова А.Ж. Саяси жаңау саясаты жүргізілген Жапония (1797–1900 жж.).....	186
Мукатова Ә. Сәйкестік зерттеу тұжырымдамасына шыққан қозқарас: тарихнама аспекті.....	192
Әубекір А. Қөне түрік ғұрыптық кешендері этносемантикалық кейір қырлары.....	196

* * *

Сапарбаев Б.А., Қекенова А.Т., Әбілқасым А.Б. Инновациялық іс-әрекетті мемлекеттік қолдау – ғаламдастыру жағдайында ұлттық экономиканың тиімділігін арттыру факторы ретінде.....	203
Әбіқаева М. Қазақстан Республикасында энергетика келешегінің дамуы мен қуат үнемдеу әлеуеті.....	207
Алауханов Е.О. Отандық қылымсты зерттеулерінің дамыту жолдары. Жетістіктері және мәселелері.....	211
Альмурзаева Б.К., Кубиева В.А., Салиш С., Сагиева А.Т. «Білім беру сапасы»: негізгі тәсілдер және түсіндірмелер.....	215
Аюпова З.К., Құсайынов Д.Ә. Дүниетаным қалыптасуындағы дұрыс ойлаудың орны мен мәні жайлы.....	220
Досжан Р.К. Абай Құнанбаев шығармашылығындағы жастарды тәрбиелеудегі білім және еңбек идеясы.....	227

<i>Егембердиева С.М., Абдраманова Г.Қ., Есмагурова Н.Д.</i> Ықпалдасу шарттарындағы Қазақстан мен Польшаның әлеуметтік-экономикалық мәселелері.....	231
<i>Жанақова Н.Т.</i> Тың игеру науқаны және қазақ тілінің тағдыры.....	238
<i>Байбекова М.М., Анарбаев З.З.</i> Қазақстан Республикасындағы психологиялық қызметтің ролі.....	243
<i>Картаева Т.Е.</i> Шығыр қондыргысы және оның қолданыс аясы.....	247
<i>Көкенова А.Т., Агмасова Г.С.</i> Әлеуметтік корғай модельдерінің дамуындағы негізгі тенденциялар.....	255
<i>Нахынбекова Э.И.</i> Ағылшын тілі пәнін өту барысындағы жобалап оқыту әдісін қолданудың өзектілігі.....	260
<i>Ералин Қ., Қожсамқұлова Б., Исаева Н.</i> Қыш өндөу шебері Абай Рысбековтың этнодизайндық шығармашылығы.....	263
<i>Тебегенов Т.С.</i> Жүсіпбек Аймауытов пьесаларындағы әлеуметтік қайшылық шындығы.....	266
<i>Шамахова А.</i> Өмір шындығын бейнелеудегі көркемдік уақыт пен көркемдік киял (Шыңғыс Айтматовтың «Жан пид» романы бойынша).....	274
<i>Көкенова А.Т., Агмасова Г.С.</i> Инновациялық әлеуетті бағалаудың әдістемелік негіздері.....	279
<i>Тастанбекова К.Н., Шамуратова Н.Б., Бабажанова Ж.А., Төреқұлова Д.М., Жұманова Б.К.</i> Халықтың келейлік деңгейін қысқарту үшін бюджеттен болінген қаражатты жоспарлау мен игеру.....	286
<i>Ералин Қ., Қожсамқұлова Б., Даулет Г.</i> Зергер Қалмырза Тасовтың этнодизайндық шығармашылығындағы ұлттық дәстүрдің жалғастыры.....	295
<i>Тебегенов Т.С.</i> Жүсіпбек Аймауытовтың драматургиясы: классикалық дәстүр және суреткерлік дүниетаным сипаты.....	300
<i>Шамахова А.</i> Роман арқауындағы тарихи кезең шындығы (Шыңғыс Айтматовтың «Ғасырдан да ұзақ күн» романы бойынша).....	305
<i>Смагурова Г.Н.</i> Құндылықтар әлеміндегі «сұлулық» концептісі.....	311
<i>Ауелгазина Т.К.</i> Мәнгілік ел идеясы – Қазақстандық патриотизмің түпқазығы.....	317
<i>Шойбекова Ф.Б.</i> Дыбыстар сәйкестігінің лексикалық құрамды толықтырудагы рөлі.....	321
<i>Қабдылқызы А., Бұғыбаева Ж.</i> Туынды топонимдердің нөлдік журнақ арқылы жасалуы.....	325

СОДЕРЖАНИЕ

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИИ

<i>Дербисали А.Б.</i> Наши реликвии из Марокко и Испании.....	5
<i>Камалов А.К.</i> Миссия в Советскую Азию: вице-президент США Генри Уоллес в Сибири, Узбекистане и Казахстане (1944 г.).....	17
<i>Каримова Р.У.</i> Производство тканей в Восточном Туркестане: преемственность традиций.....	22
<i>Сугралинов М.М.</i> Хазарейцы Афганистана.....	28

ВОСТОЧНЫЕ ИСТОЧНИКИ И ИСТОРИОГРАФИЯ

<i>Сагандыкова Н.Ж.</i> Ахмед Йугнеки (Югнеки).....	38
<i>Тохтабаева Ш.Ж.</i> Творческое дыхание далеких эпох.....	47
<i>Батырхан Б.Ш., Токтарбекова Л.Н.</i> Мудрые изречения Фирдоуси в поэме «Шахнаме».....	56
<i>Ошан Ж.</i> О сохранившемся древнеисторическом документе.....	60
<i>Камбарбекова Г.А.</i> «Иншай Тахир Вахид» – как источник по истории Казахстана и Центральной Азии.....	67
<i>Молотова Э.М.</i> Сведения из исторических сочинений о Бурхан ад-дин Киличе.....	76
<i>Каримова З.К.</i> Казахско-джунгарские взаимоотношения в XVIII веке в историческом сочинении «Ислам-наме» Моллы Абд аль-Алма.....	79

ЯЗЫКОЗНАНИЕ И ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

<i>Молотова Г.М.</i> Индо-арабо-иранское влияние на уйгурский фольклор.....	85
<i>Юсупов Р.К.</i> Литературная среда Восточного Туркестана начала XX века.....	90
<i>Дюсенов Б.Д.</i> Этнолингвистическая характеристика терминов о человеке в словаре «Китаб ад-Дурра...».....	94
<i>Масимова Х.В.</i> Категория залога, времени и степени в письменных памятниках.....	99
<i>Баратова Ш.Б.</i> Особенности развития рифмы в современной казахской и уйгурской поэзии.....	106

СОВРЕМЕННАЯ ВОСТОКОВЕДНАЯ МЫСЛЬ

<i>Джасипов З.Г.</i> Хариджизм: к истории генезиса и развития радикального исламизма.....	111
<i>Мансурова А.С.</i> Религиозная толерантность и религиозный диалог в условиях глобализирующей реальности.....	117
<i>Байдаров Е.У.</i> Роль узбекской этнической группы в этносоциальном и этноконфессиональном разрезе казахстанского общества.....	126
<i>Дүйсен Г.М.</i> Перспективы сотрудничества в индустрии туризма и рекреации Центральной Азии и Индии: условия и ресурсы.....	135
<i>Шаймарданова Н.Ж.</i> Ретроспектива японо-корейских отношений в контексте существующих разногласий и противоречий.....	142
<i>Руденко Е.И.</i> Глобальная южно-азиатская диаспора: формирование, классификация, значение.....	147
<i>Хаджиева Г.У.</i> Теоретические аспекты исследования социально-экономической модернизации развивающихся стран.....	155
<i>Мадалиева Ж.К.</i> Миология в исторической динамике культуры.....	162

ИССЛЕДОВАНИЯ МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ

<i>Муратбекова А.М.</i> Территориальный спор в китайско-индийских отношениях.....	169
<i>Коныrbай А.Р.</i> Формирование Нового Шелкового Пути: экономический потенциал и перспективы для Казахстана.....	176
<i>Батенова А.Ж.</i> Политическая модернизация Японии (1797–1912 гг.).....	186
<i>Мукатова А.М.</i> Примордиалистский подход в изучении концепта идентичности: историографический аспект.....	192
<i>Аубакир А.</i> Некоторые аспекты этносемантики в древнетюркской традиции.....	196

* * *

<i>Сапарбаев Б.А., Кокенова А.Т., Абылқасым А.Б.</i> Государственная поддержка инновационной деятельности как фактор роста эффективности национальной экономики в условиях глобализации.....	203
<i>Абикаева М.</i> Перспективы развития энергетики и потенциал энергосбережения в Республике Казахстан.....	207
<i>Алауханов Е.О.</i> Пути развития отечественной криминологии. Достижения и проблемы.....	211
<i>Альмурзаева Б.К., Кубиева В.А., Салиш С., Сагиева А.Т.</i> «Качество образования»: основные подходы и трактовки.....	215
<i>Аюпова З.К., Кусаинов Д.У.</i> О месте и роли здравого смысла в становлении мировоззрения.....	220
<i>Досжан Р.К.</i> Идеи знания и труда в творчестве Абая Кунанбаева в воспитании молодежи.....	227
<i>Егембердиева С.М., Абдраманова Г.Қ., Есмагулова Н.Д.</i> Социально-экономические проблемы Казахстана и Польши в условиях интеграции.....	231

<i>Жанакова Н.Т.</i> Освоение целины и судьба казахского языка.....	238
<i>Байбекова М.М., Анарбаев З.З.</i> Роль психологической службы в Республике Казахстан.....	243
<i>Картаева Т.Е.</i> Чигирь – водоподъемное устройство и его объект использования.....	247
<i>Кокенова А.Т., Агмасова Г.С.</i> Основные направления развития моделей социальной защиты.....	254
<i>Нахынбекова Э.И.</i> Актуальность использования проектных методов обучения на уроках английского языка.....	260
<i>Ералин К., Кожсамкулова Б., Исаева Н.</i> Этнодизайнерское творчество мастера по керамике Абая Рысбекова.....	163
<i>Тебегенов Т.С.</i> Социальные противоречия в пьесах Жусипбека Аймауытова.....	266
<i>Шамахова А.</i> Жизненная правда на примерах красочного изображения времени и фантазий (по роману Чингиза Айтматова «Плаха»).....	274
<i>Кокенова А.Т., Агмасова Г.С.</i> Методические основы оценки инновационного потенциала.....	279
<i>Тастанбекова К.Н., Шамуратова Н.Б., Бабажанова Ж.А., Турекулова Д.М., Жуманова Б.К.</i> Планирование и освоение бюджетных средств, выделенных на сокращение уровня бедности населения.....	286
<i>Ералин К., Кожсамкулова Б., Даулет Г.</i> Приемственность национальных традиций в этнодизайнерском творчестве ювелира Калмырзы Тасова.....	295
<i>Тебегенов Т.С.</i> Драматургия Жусипбека Аймауытова: классические традиции и художественное мировоззрение.....	300
<i>Шамахова А.</i> Историческая правда в сюжете романа (по роману Чингиза Айтматова «И дольше века длится день»).....	305
<i>Смагулова Г.Н.</i> Особенности фразеологической репрезентации концепта «красота» в казахском языке	311
<i>Ауелгазина Т.К.</i> Идея Мәңгілік ел – как основа казахстанского патриотизма.....	317
<i>Шойбекова Г.Б.</i> Роль чередования звуков в пополнении лексического состава.....	321
<i>Кабдылқызы А., Бугыбаева Ж.</i> Образование производных топонимов с помощью нулевого аффикса.....	325

CONTENTS

TOPICAL ISSUES OF HISTORY

<i>Derbisali Abdsattar.</i> Our relics from Morocco and Spain.....	5
<i>Kamalov A.K.</i> Mission to the Soviet Asia: the Vice President of the United States Henry Wallace in Siberia, Uzbekistan and Kazakhstan (1944).....	17
<i>Karimova Risalat.</i> Production of fabrics in the East Turkestan: the continuity of traditions.....	22
<i>Sugralinov Marlen.</i> Hazaras of Afghanistan.....	28

EAST SOURCE STUDY

<i>Sagandykova Nagima.</i> Ahmed Yugneki (Yugneki).....	38
<i>Tokhtabayeva Shayzada.</i> Creative breath of far eras.....	47
<i>Batyrbek B.Sh., Toktarbekova Laura.</i> The Wise Sayings of Firdausi in «Shahname» Poem.....	56
<i>Oshan Zhanimkhan.</i> About the remained drevneistorichesky document.....	60
<i>Kambarbekova Gallia.</i> «Insha Tahir Waheed» – as a source on the history of Kazakhstan and Central Asia.....	67
<i>Molotova Elvira.</i> Data from historical compositions about Burkhan a hell dynes Kilich.....	76
<i>Karimova Zulfiyam.</i> Kazakh джунгарские relationship in the XVIII century in historical composition of "Islam-name" Malls Abd al-Alma.....	79

LINGUISTICS AND LITERARY CRITICISM

<i>Molotova Gulbahrem.</i> Indo-Arab-Iranian influence on the Uigur folklore.....	85
<i>Yusupov Rakhimzhan.</i> Literary environment of Eastern Turkistan in the beginning of the XX century.....	90
<i>Dyusenov Bagdat.</i> Etnolingvisticheskaya the characteristic of terms about the person in the dictionary "Kitab ad-Durra..."	94
<i>Masimova Halminam.</i> Category of mortgage, to time and degree in writing monuments.....	99
<i>Baratova Shairyam.</i> Features of development of a rhyme in modern Kazakh and Uigur poetry.....	106

THE MODERN EAST THOUGHT

<i>Jalilov Zaur.</i> Haridzhizm: the history of genesis and development of radical islamizm.....	111
<i>Mansurova Asseli.</i> Religious tolerance and religious dialogue in the conditions of the globalizing reality.....	117
<i>Baydarov Erkin.</i> The role of the Uzbek ethnic group in the ethno-social and ethno-confessional context of Kazakhstan's society.....	123
<i>Duisen M. Galymzhan.</i> Prospects for Cooperation in the Travel and Tourism Industry of Central Asia and India: Conditions and Resources.....	135
<i>Shaimardanova Nazigul.</i> Retrospective of Japanese-Korean Relations in the Context of Differences and Contradictions.....	142
<i>Yelena I. Rudenko.</i> Worldwide South Asian Diaspora: Emergence, Classification, Significance.....	147
<i>Khadzhiyeva Gulzhahan.</i> Theoretical aspects of research on socio-economic modernization of developing countries.....	155
<i>Madaliyeva Zhanyl.</i> Mythology in historical dynamics of culture.....	162

YOUNG SCHOLARS RESEARCHES

<i>Muratbekova Albina.</i> Territorial disputes in the China-India relations.....	169
<i>Adilet R. Konirbay.</i> The formation of New Silk Road: economic potential and perspectives for Kazakhstan.....	176
<i>Batenova Alua.</i> Political modernization of Japan (1797–1912).....	186
<i>Mukatova Aliya.</i> Primordial approach to the study of the concept of identity: historiographical aspect.....	192
<i>Armand Aubaquir.</i> Some aspects of ethnosemantics in drevnetyurksky tradition.....	196

* * *

<i>Saparbaev B.A., Kokenova A.T., Abilkasym A.B.</i> State support of innovative activity – as factor of growth of efficiency of national economy in the conditions of globalization.....	203
<i>Abikayeva M.</i> Prospects of development of energy and potential of energy-savings in Republic of Kazakhstan.....	207
<i>Alaukhanov E.O.</i> The way of development of criminology. Achievements and challenges.....	211
<i>Almurzayeva B.K., Kubiyeva V.A., Salish S., Sagiyeva A.T.</i> «Quality of education»: basic approaches and interpretations.....	215
<i>Ayupova Z.K., Kussainov D.U.</i> About the place and role of the common sense in the formation of outlook.....	220
<i>Doszhan R.K.</i> The ideas of knowledge and work for youth education in the oeuvre of Abay Kunanbaev.....	227
<i>Yegemberdieva S.M., Abdramanova G.K., Yesmagulova N.D.</i> Social and economic problems of Kazakhstan and Poland in integration conditions.....	231
<i>Zhanakova N.T.</i> Mastering of virgin soil and fate of Kazakh.....	238

<i>Baybekova M.M., Anarbayev Z.Z.</i> A role of psychological service in the Republic of Kazakhstan.....	243
<i>Kartayeva T.Ye.</i> Chyhir – water-lifting device and its use of the object.....	247
<i>Kokenova A.T., Agmasova G.S.</i> Main directions of development of models of social protection.....	254
<i>Nakhypbekova E.</i> Relevance of using project methods at the English lessons.....	260
<i>Yeralin K., Kozhamkulova B., Isaeva N.</i> Ethnodesigner art of ceramic master Abai Rysbekov.....	263
<i>Tebegenov T.S.</i> Social contradictions in the plays of Zhusipbek Aymauytov.....	266
<i>Shamakhova A.</i> A true example of colorful images and fantasies (based on the novel of Chingiz Aitmatov "Block").....	274
<i>Kokenova A.T., Agmasova G.S.</i> Methodical bases of the assessment of innovative potential.....	279
<i>Tastanbekova K.N., Shamuratova N.B., Babazhanova Zh.A., Turekulova D.M., Zhumanova B.K.</i> Planning and mastering of budgetary funds allocated on reduction of poverty level of the population.....	286
<i>Yeralin K., Kozhamkulova B., Daulet G.</i> Succession of national traditions in the ethnodesign art of jeweler	
<i>Kalmyrza Tasov.....</i>	295
<i>Tebegenov T.S.</i> Dramaturgy of Zhusipbek Fymauytov: classic traditions and artistic outlook.....	300
<i>Shamakhova A.</i> Historical truth in the plot of the novel (based on the novel by Chingiz Aitmatov "Day lasts more than a hundred").....	305
<i>Smagulova G.N.</i> Features frazeologičeskoy representation of the concept of "beauty" in Kazakh language.....	311
<i>Auelgazina T.K.</i> the idea of the eternal people - as the basis of the Kazakhstan patriotism.....	317
<i>Shoibekova G.</i> The role of changing voices in enlarge of lexical composition.....	321
<i>Kabdylkyzy A., Bugybaikyzy Zh.</i> The formation of derivative toponyms by using zero affixation.....	325

**PUBLICATION ETHICS AND PUBLICATION MALPRACTICE
IN THE JOURNALS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www:nauka-nanrk.kz

social-human.kz

Редактор М. С. Ахметова
Верстка на компьютере Д. Н. Калкабековой

Подписано в печать 04.02.2015.
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
21 пл. Тираж 2000. Заказ 1.